

KMETOVOALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din. za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohman.

Štev. 5.

V Ljubljani, 15. marca 1928.

Leto XLV.

VSEBINA: Pomagajte ozimini! — Našim kmetovalcem! — Semenski oves in snetjavost. — Brananje ozimne setve v spomladi. — Postovka, koristna ptica. — Pomlajevanje in precepljanje sadnega drevja. — Uspehi s Težakovim oljem. — Bronasti puran. — Deset zapovedi za kurjerejo. — Posnemanja vredno! — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Književnost. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov. — Uradne vesti. — Inserati.

Kdor ne dobiva „Kmetovalca“,

četudi je že plačal udnino za leto 1928., mora najprej poizvedeti pri načelniku, tajniku ali blagajniku kmetijske podružnice, kateremu je izročil udnino, če jo je že doposlal Kmetijski družbi. Šele potem se mu je pritožiti na upravo „Kmetovalca“ v Ljubljani.

Letos prihaja namreč družbi mnogo pritožb od udov, češ da so že davno plačali udnino, pa še sedaj ne dobijo lista. Temu je skoro vedno kriva malomarnost načelništev, ki ne odpošiljajo pravočasno udnine, temveč čakajo mesec dni in še več, da plačajo prej vsi udje. Tako so oškodovani ravno najbolj točni člani, ki ne dobijo vseh številčk lista.

Kmetijska družba se namreč trdno drži načela, da se list „Kmetovalec“ pošilja le tistim udom, ki so vplačali naročnino. V tem oziru ni mogoča nobena izjema.

To naj blagovolijo upoštevati udje predvsem pa načelništva, ki naj nemudoma dopošljejo vso zbrano udnino.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Pomagajte ozimini!

Vsak kmetovalec je s skrbjo zrl v minulih dveh mesecih na svoje njive, posejane z ozimino, ki so bile gole, brez snega, brez varnostne odeje. „Kaj bo, če ne bo snega, če ne bo vsaj dežja; mraz nam bo uničil že sedaj polovico pridelka.“ Tako se je čulo tarnanje od vsepovsod. No, marc je prinesel nekoliko olajšave: prišel je sneg in za njim dež, ki bo založil zemljo s potrebno zimsko vlago in preprečil preveliko škodo po mrazu pri ozimni setvi.

Navzlic temu pa potrebujejo ta žita pomoči, da krepko poženejo v probujajočo se pomlad. Kaj pa koristi mladim rastlinam najbolj? Dušik, ki jim služi za napravo steblovja in listov, ki jim da zelenilo ali klorofilna zrnca za usnavljanje, kar je isto kot kri pri človeku ali živali. Dušik pa rabijo le v taki obliki, ki jim prija. Ta oblika je **soliterna kislina**, ki jo rastline kaj hitro vsrkajo vase in prebavijo; iz nje se tvorijo zelenilna zrnca v listih, ki imajo nalogo s pomočjo solnčnih žarkov črpati iz zraka ogljikov dvokis in ga izpreminjati v škrob.

Soliterno kislino vsebuje pa predvsem **gnojnica** in izmed umetnih gnojil **čilski soliter**. Dušik v ostalih gnojilih se nahaja v več ali manj težkoptnih oblikah, kakor so amoniak, amidi, beljakovine. **Gnojnica** je prav učinkovito gnojilo, ker jo rastline razredčeno hitro vsrkajo vase in jo kmalu izpreminijo v razne rastlinske dele. Učinek gnojenja z njo opazimo že po kakih desetih dneh, ker postanejo rast-

line bolj temnozeleno in začnejo bujnejše poganjati. Žal nam gnojnice za njive navadno primanjkuje. Večino jo spravimo na travnike, kjer se tudi bogato izplača.

Pri spomladnem gnojenju ozimin se pa najrajše poslužujemo **čilskega solitra**, ki ravno tako hitro, pa še znatno bolj učinkovito deluje na razvoj mladih rastlin. Če potrosimo to gnojilo spomladi, takoj, ko je sneg skopnel (lahko pa tudi še pozneje) po osušenem žitnem polju in pride na to blagodejni topli dežek, ki raztopi prav hitro soliter in ga spravi v zemljo h koreninam, bomo že čez osem dni opazili njegov učinek. Ozimina bo močno ozelenela in bujno pognala, samo da je toplo vreme. Mlade šibke rastline si bodo kmalu opomogle in dosegle v razvoju močnejše sestrice. Vsa njiva bo enotno izgledala in se jasno odražala od tistih, ki niso bile tako pognojene.

Čilskega solitra ne potrebujemo mnogo, ker je zelo učinkovit. Če ga preveč raztrosimo, tedaj ga gre mnogo v izgubo, ker se raztopi in izgine v spodnje zemeljske plasti, kjer ga korenine ne morejo doseči. Zato se priporoča rajše večkrat z njim gnojiti, vsakokrat pa le v malih količinah. Na ha ga vzamemo do 150 kg, na oral do 80 kg. To velja za ozimino; zadostuje pa popolnoma, da dobimo krepko in močno obraslo žito.

Čilski soliter se pa kaj hitro navzame zračne vlage in se tedaj strdi v grude. Zato ga moramo hraniti na suhem prostoru in po potrebi ga razprostremo

Našim kmetovalcem!

Našim poljedelcem. Poročila, ki jih dobivamo o zimskem žitu, so hvala Bogu ugodnejša, kakor smo pričakovali. Zadnji sneg in sedanja moča bosta mnogo popravila, tako da imamo upravičene nade na dobro letino. Z ovsem se je požuriti, da pride pravi čas v zemljo. Opozarjamo na današnji članek o pripravi semena s pomočjo formalina. Ne pozabimo na pomlajanje travniščine in ne na nakup potrebnega travnega in deteljnega semena. Skrbimo tudi, da si zagotovimo potrebna umetna gnojila. Pri krompirju in turščici kaže delati poskuse z gnojilom „nitrofoskal“.

Našim živinorejcem. Kako se preživlja naša živina sedaj proti spomladi? Ali dobiva dosti krme in dovolj tečne klaje? To so vprašanja, ki so potrebna in važna po naših hlevih. Pomniti moramo, da je krma za živino tista os, okolu katere se suče vse drugo. Dokler ne pridemo pri nas do obilnejše in zadosti močne krme, toliko časa ni misliti na splošno uspešen napredek živinoreje. Sedaj je čas, da mislimo na vse to in da si pomagamo do obilnejše krme z gnojenjem deteljšč in travnikov, s posevijo krmskih rastlin itd. Varujmo se paše po mokrih legah, proti metljivosti itd.

Našim sadjarjem. Skrajni čas je, če hočemo cepiti koščičasto (češplje, črešnje, marelice in breskve) ter lupinasto sadje s pomočjo jezičkanja ali žlebičkanja; pa tudi ostalo sadno drevje je čimprej precepiti. Ako tega dela ni mogoče sedaj opraviti, pa odložimo cepljenje, dokler podlage ne ozelene, to se pravi, do maja meseca. Ta čas cepimo vse za kožo ali za lub. Cepilno smolo je najbolje kupiti (Kmetijska družba, Chemotechna). Pri družbi dobe člani (manj premožni tudi brezplačno) cepiče raznih sort sadja, seveda le v manjšem številu. Sadjarji, ne pozabite drevje gnojiti, mlajšemu tudi kolobar okopati okoli njih!

Našim vinogradnikom. Ne razmnožujte manjvrednih sort, osobito samorodnih američank ne. Še vsakdo je obžaloval, kdor je v večji meri sadil šmarnico, izabelo, delaware, huntington, itd. Te sorte so kvečjemu le za brajde okoli hiš. Ponovno pa priporočamo gnojenje mladih vinogradov z umetnimi gnojili, zlasti mlajše nasade, ki so trpeli po uimah. Poskusite gnojenje z „nitrofoskalom“. Kdor še nima sadik, naj si jih nemudoma priskrbi; doznali smo, da ima trtnica v Kostanjevici še dovolj materiala v zalogi.

na peč, da se popolnoma osuši in potem ga še zdrobimo. Zelo priporočljivo je zmešati ga s pepelom, ker se tedaj da lažje trositi. Razentega vsebuje pepel še kalij, da dobi zemlja z njim še drugo potrebno ji gnojilo.

Če bomo na ta način poskrbeli našim ozimam že takoj spomladi za hitro dostopno dušičnato hrano, smemo tudi od žita pričakovati bogatih pridelkov.

L.

Semenski oves in snetjavost.

V hribovitih legah naše domovine se izmed vsega jarega žita poseje na spomlad največ ovs. Veliko povpraševanje po dobrem semenskem ovsu je na eni strani dokaz, da pridelujemo v mnogih krajih slabo semensko blago, na drugi strani pa nam veliko povpraševanje razkriva razveseljivo dejstvo, da si kmetovalci žele izboljšati svoje semenje in svoje pridelke.

Naravno je, da z nabavo prvovrstnega semenskega ovs, z nakupom boljših, preizkušenih vrst semenja pri kaki zanesljivi tvrdki lahko znatno dvignemo naše pridelke.

Najboljša vrsta oz. sorta pa sčasoma opeša in se „izrodi“, ako ji ne nudimo enakih ali podobnih življenjskih pogojev — tal, gnojenja, oskrbovanja — kakor na izvornem mestu in ako ne zatiramo tudi rastlinskih, glivičnih bolezní, ki so posebno kvarne pri ovsu in ki močno oškodujejo kakovost, kakor tudi količino pridelka.

Že v 17. številu „Kmetovalca“ iz l. 1927. sem poudaril, da nam samo prašnati snet, ali črnivec lahko zmanjša pridelok pri ovsu za celih 60% ali več kot za polovico. To veliko gospodarsko izgubo

in škodo pa prav lahko preprečimo, ako se količ-kaj potrudimo, da semensko blago primerno pripravimo za setev. Poudaril sem tudi v omenjeni številki našega lista, da je prašenje semenca z apnom brez pomena — namakanje v gnojnici v svrhu zatiranja bolezní je pa naravnost škodljivo. Najučinkovitejše sredstvo proti prašnati sneti ovsu je **formalin**. To sredstvo pri drugem žitnem semenju in pri ostalih glivičnih boleznih dandanes sicer ni več priporočljivo, ker imamo že učinkovitejša sredstva, preparate živega srebra (uspulun, germisan, higosan itd.), vendar je v boju proti prašnosti sneti pri ovsu še vedno najbolj učinkovit — formalin. Povzročitelji sneti, trosi, se nahajajo namreč pri ovsu med zrnom in plevami. Le-te pa so tako debele in obdajajo zrno tako čvrsto, da zamore skritim glivičnim trosom le formalin v obliki raztopine do živega.

Formalin dobimo pri Kmetijski družbi, sicer pa tudi v vsaki lekarni ali drogeriji. **Namakanje ovsu v raztopini navedenega sredstva pa ni tako učinkovito, kakor škropljenje semenja v raztopini formalina!** Raztopino napravimo iz $\frac{1}{4}$ litra formalina in 100 litrov vode; od te tekočine zadostuje 20 litrov za temeljito poškopljenje 100 kg ovsu. Stroški za pripravljenje raztopine in semena torej niso veliki.

V svrhu temeljitega poškopljenja nasujemo oves najprej na kup. Potem kup poškopimo z omenjeno raztopino, premešamo temeljito z lopato, zopet poškopimo in premešamo ter nadaljujemo to delo tako dolgo — $\frac{1}{2}$ ure —, dokler niso vsa zrnja mokra. Na to pokrijemo kup s starimi plahkami ali vrečami in pustimo, da se oves pod to odejo pari in poti eno uro. Medtem se razvije iz raztopine, s

katero smo škropili — plin „formaldehid“, ki prodre skozi vse pleve in vsled tega uspešneje uniči glivične oz. bolezenske trose kakor pa tekočina sama. To potenje ovsca pod plahto pa ne sme trajati predolgo, posebno ne pri slabo kaljivem semenu, ker bi vsled tega lahko trpela kaljivost.

Po tem parjenju oz. potenju oves razgrnemo, posušimo in **takoj sejemo**. Po daljšem ležanju trpi kaljivost in je torej popisano škropljenje izvesti **tik pred setvijo**. Oves, ki nam ostane, lahko brez skrbi pokrmimo, ko se je popolnoma posušil.

Druga sredstva — kakor omenjeno — vsled trde lupine oz. plev niso učinkovita proti prašnosti sneti pri ovsu.

Vse popisano pripravljane semena za setev ni tako nerodno in težko, kakor izgleda. Namakanje in škropljenje semenskega žita je na Češkem in Nemškem za tamošnje kmetovalce nič manj važno opravilo, kakor gnojenje. Treba je le enkrat poskusiti in uverjen sem, da bo pri uvaževanju vseh popisanih okoliščin vsakdo zadovoljen s škropljenjem ovsca s formalinovo raztopino.

Fr. Wernig.

Brananje ozimne setve v spomladi.

(Piše Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.)

Zimska vlaga in zgodnje pomladansko deževje stisne našo njivsko zemljo, posejano z ozimino tako skupaj, da izgleda steptana in kakor bi ne bila v jeseni zorana. Ko se na spomlad taka zemlja ogreje, je vsa njena površina gladka in tako trda, da ne more potrebna mokrota do korenin žitnih rastlin. Na praznih mestih in med žitom se vgnezdijo pleveli, ki zadržuje rast in razvoj rastlin v taki meri, da nam ne morejo dati dovoljnih pridelkov. Vsled stisnjene zemlje in nastalega plevela pa tudi svetloba, zrak in toplota ne morejo do žitnih rastlin, da bi jim pomagali do boljše rasti.

Zaradi tega je jasno, da moramo pobranati našo ozimno setev, da izrujemo plevel, da zrahljamo zemljo in pomagamo mlademu žitu do močnejše rasti in obilnejše rodovitnosti.

Prepričani smo, da je okopavanje pri vrtnih rastlinah, pri koruzi, krompirju i. t. d. velike važnosti; zakaj bi pa tako delo ne koristilo tudi pri rži, ječmenu in pšenici? Za tako brananje je vzeti bolj težko brano z ojstrimi (špičastimi) zobmi, ker bi drugače izruvali rastline. Pri brananju ne sme brana skakati sem in tja in se mora vse delo vršiti kar najhitreje. Torej je bolje, da branamo s konji. Za tistih par rastlin, ki jih s takim brananjem izruješ, naj te ne boli glava.

Za zgled navajam še sledeče. Lansko spomlad sem zadel na Hrvaškem na kmeta, ki je branal zimsko posetev. Na moje vprašanje, zakaj to dela, mi je odgovoril: „Pak neznam; videl sem na naši graščini, da tako delajo, i onda bom jaz sebi tudi takovo napravil.“ — Za tega moža in njegovo setev bi bilo bolje, ako bi tega ne delal. Imel je staro razmajano brano, v kateri je manjkala skoraj četrtina zobov in še ti so bili preveč obrabljeni in topi. Seveda sem moža poučil in mu rekel, naj si rajše izposodi brano pri graščini, ako je ne more dobiti v domačem selu.

Ako je še bila ozimna posetev izvršena s sejalnimi stroji v vrste, jo je pobranati samo podolgem. Če je pa njiva obsejana z roko, jo lahko branamo podolgem in počez, v kolikor je to potrebno. Ako je videti, da je setev pregosta in da je v nevarnosti zaradi poleganja, pobranamo močnejše. Kdaj je čas za brananje, nam pokaže njiva sama. Kadar zapazimo razpoke med rastlinami, začnemo z brananjem. Tako delo naj se ne opravlja ob deževnem vremenu, ker morajo biti rastline suhe. Ako se bliža dež, je s tem delom počakati. Tudi moramo počakati, dokler zemlja zmrzuje. V zelo hribovitih legah ali na peščenih in ravnih tleh niso taka opravila priporočljiva. Pobranana ozimna setev napravi mimoidočim prvi hip slab utis. Zato pa pravi pregovor: pri takem delu naj se ne ozira nazaj. Veselo pa je v par dneh po toplen deževju gledati take rastline, ki postanejo lepo temnozeleno in posebno priporočljivo je, da jih pogleda tudi neveren Tomaž.

Postovka, koristna ptica.

Postovka ali samosevka je pri nas stara značka. V naše kraje se priseli marca meseca. Postovka najrajše gnezdi na cerkvenih stolpih. Ker se pa njihov rod vsako leto jako pomnoži, so začele gnezdit tudi pod navadno kmečko streho, najrajše z opeko krito.

V resnici se sme prištevati postovka najkoristnejšim pticam na polju in travnikih, ker se hrani s samimi črvi, mramorji, hrošči, miši, kačami, sploh samo golaznjijo, ki dela škodo na polju. Postovka polovi več miši po polju, kakor pa domača mačka. Pri oranju, ob črvivem letu, pobere za oračem vse ogrce sproti. Ptica se tako privadi, da se zapiči z viška tik pred človekom v brazde za mrčesom.

Kadar ima postovka mladiče, takrat svojo pridnost potroji. Na dan napravi 50—70 poletov, prinašajoč mladičem hrane samega mrčesa. Žita ne zoblje nikdar.

Neki tukajšnji kmet ima na svojih poslopih vsako leto okrog 20 gnezd teh ptic, ki so deloma umetno prirejena. Vsako leto sem z zanimanjem opazoval njih koristno delovanje, zato sem se že lansko leto namenil, da popišem to koristno ptico letos v „Kmetovalcu“.

Ker so te ptice tako koristne na našem polju, je samoobsebi umevno, da jih ne smemo zatirati, temveč podpirati njih gojenje. Podpiramo jih s tem, da pustimo, da gnezdi pod našim podstrešjem. Napraviti jim je tudi umetno gnezdo, kar lahko storimo čisto preprosto. Zbijemo iz štirih starih desk zaboj, v podobi kranjčiča, naredimo na koncu ali strani dovolj veliko luknjo, toda ne tako veliko, da bi mačka mogla noter, ker jih rada podavi. Te zaboje pritrdimo na zunanji strani podstrešja, bodisi na kozolcu, hlevu, skednju ali hiši. Čim bolj so skriti, tem bolje je. V zaboj moramo natresti malo senenega zdroba ali suhe prsti, ker postovka ne naša ničesar za gnezdo. Ta trud postovka dobro poplača, ker lovi in pobira mrčes navadno v bližini svojih bivališč, torej po domačem svetu.

Postovka je tudi dober vremenski prerok. Na večer pred dežjem se dvigne jako visoko v zrak, krožeč nad svojim bivališčem. Po šetanju se spusti navpično na tla, liki streli. Kadar se torej postovke

na večer vozijo tako visoko v zraku, je drugi dan gotovo dež.

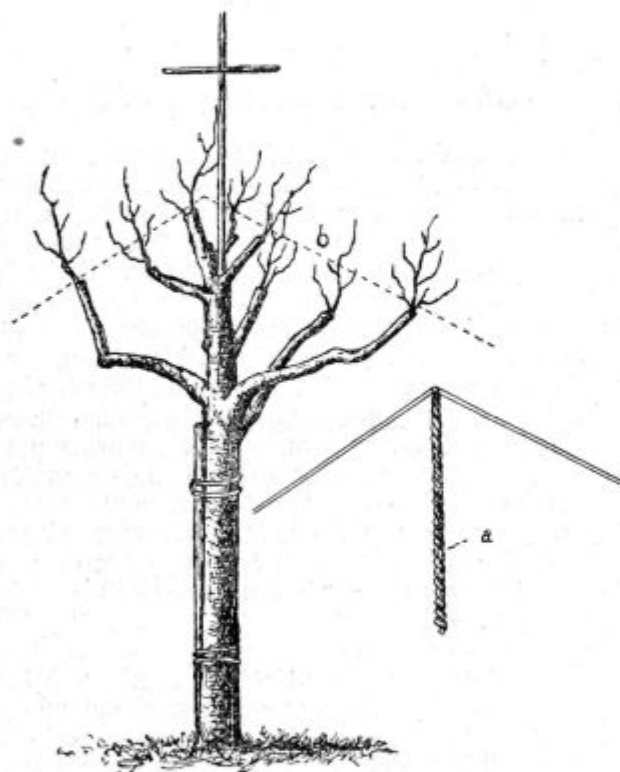
Kakor hitro postovke odgojijo svoje mladiče, se preselijo v tople kraje; in to kake 14 dni pred Velikim Šmarnom.

Napisal sem te vrstice z namenom, da vzbudim pri kmetovalcih zanimanje za gojenje teh ptic, ki pokončajo toliko škodljivega mrčesa na našem polju.

Ant. Lampret, Muljava.

Pomlahevanje in precepljevanje sadnega drevja.

V naših sadovnjakih je dobiti še veliko dreves, s katerimi nismo zadovoljni. Nekatera so se iznosila ter imajo pobešene veje ter obilico plodnih ve-

Pod. 15. Kako je pomladiti 5 do 25 let staro nerodovitno ali manjvredno sicer zdravo drevo.

je, druga so ostala šibka ter imajo ali preslaba debla, ali pa predolge veje, tako da nam na noben način ne ugajajo. Veliko je tudi takih, ki sploh nič ne rode.

Vsa ta drevesa se dajo, če so sicer zdrava, s pravnim pomlahevanjem še vedno prisiliti k dobri rodovitnosti, zlasti, ako jih okopljemo in obenem pognojimo, sorte pa, ki nam niso po volji, kratkomalo precepimo.

Najprikladnejši čas za pomlahevanje in precepljevanje sadnega drevja je zgodnja pomlad in to čimprej pred sokom. Na splošno pomlaheujemo drevesa v starosti od osmega do tridesetega leta, pečkasto pleme pa celo do petdesetega leta. Pri pomlahevanju skrajšamo veje lahko na eno tretjino ($\frac{2}{3}$ veje odpade), na eno polovico, ali pa na dve tretjini ($\frac{1}{3}$ veje odpade). Črešnje lahko pomlaheujemo takoj, ko jih oberemo.

Kako je pomlahevanje izvršiti nam kaže podoba 15.

S skrajševanjem se začne vedno v vrhu. Predvsem moramo paziti na to, da je krona spodaj širša, proti vrhu ožja, torej stožčaste oblike. Glavno navpično vejo določimo za vrh, ostale pa prikrajšamo, tako da bodo imeli poznejši poganjki na vse strani prostor za svoj razvoj. Podoba **a** nam kaže kotomer, s katerim določimo pravi kot, v katerem skrajšujemo drevo. Podoba **b** nam predočuje, kako je v kotu od 80 do 120° skrajšati krono v stožčasti (piramidalni) obliki pri jablanah. Namesto s kotomerom se da določiti kot tudi s prsti kazalci, tako da se postavimo pet korakov proč od drevesa ter napravimo z obema kazalcema pravi kot. Pripomniti je, da je treba hruške in črešnje pomladiti v nekoliko manjšem kotu 70 do 80°. Pri skrajševanju vej je paziti na to, da ne puščamo na koncu vej nikdar štrcljev, temveč da jih skrajšujemo vedno na enostransko šibkejšo vejo. Vsako odžagano rano moramo gladko obrezati ter zamazati s cepilno smolo ali s katranom. Pri močno rastočih drevescih je pustiti dve ali tri spodnje veje neskrjajšane, da odvajajo sok ter da ne pride do zastajanja soka; šele prihodnje leto jih odstranimo. Drugo leto po pomladitvi je vse pregosto vejevje iztrebiti, pustiti je le najkrepkejše, ki jih potrebujemo za tvorbo bodoče krone.

Velike gospodarske važnosti je za naše sadjarstvo, da drevesa, ki nam ne ugajajo, pomladimo in precepimo. Sedaj je pravi čas to delo izvršiti. Vendar pa tudi pri tem delu ne smemo nikdar vseh vejic v sredine krone odstraniti; pustimo jih, da vlečejo sok nase. Pri precepljevanju je paziti na to:

1. cepiči naj bodo le od rodovitnih maternih dreves, ki jih dobro poznamo; rezati jih je pozimi;
2. cepičem naj se da lepo lego ter naj pridejo vedno na zgornjo stran veje;
3. na debelejših vejah (nad 10 cm v premeru) potrebujemo po dva do tri cepiče;
4. najboljši načini za precepljevanje so: žlebičkanje, cepljenje v stranski razkol in cepljenje za lub;
5. paziti je, da pride cepič tako v podlago, da se krije lub na lub, oziroma kambij cepiča na kambij podlage;
6. cepiče je po cepljenju zavarovati, da jih ne polomijo ptiči ali veter;
7. po preteku par mesecev naj se poveže zrahljajo in po potrebi obnove.

Razmnožujemo le malo vrst, in sicer pozne in trpežne ki se v kraju najbolj sponašajo, kajti le na ta način bomo dali našemu sadjarstvu ne samo gospodarsko, temveč tudi trgovsko podlago.

Fr. Kafol.

Uspehi s Težakovim oljem.

Zavod za živinogojstvo na kr. vseučilišču v Zagrebu, čegar predstojnik je dr. Ulmansky, je napravil s tem oljem tri poskuse pri krmljenju svinj, ki so vsi prav očitno pokazali velik uspeh, ki ga je Težakovo olje doseglo v tem primeru. Svinje so z oljem veliko bolj napredovale kakor brez olja.

Za zgled naj služi samo izid prvega poskusa, ki je obsegel 4 mlade prasiče, od katerih sta dobila dva Težakovo olje, dva pa ne. Druga piča je bila po vsem enako odmerjena in je znašala po 3 kg kuhane pese, 1 kg ječmenovega zdroba in pol kg pšeničnih otrobov. Za prva dva se je porabilo še skupaj

1.1 kg olja. Ves poskus je trajal 31 dni, in sicer od 23. novembra do 24. decembra l. 1926.

Uspeh je bil sledeči: Prva dva prasiča, ki sta dobivala olje, sta tehtala v začetku skupaj 66 kg in ob koncu 98.10 kg, tako da sta pridobila na teži 32.10 kg ali dnevno 1.03 kg.

Druga dva prasiča, ki nista dobivala nič olja, sta tehtala v začetku 71.40 kg in ob koncu 89.70 kg, tako da sta pridobila na teži 18.30 kg ali na dan 0.58 kg.

Če primerjamo te uspehe, vidimo, da je prvi par dosegel **13.80 kg** večjo težo in da je porabil v to le 1.1 kg olja ali potrošek v znesku **27.50 Din.** To je velika razlika, ki govori v prilog Težakovega olja.

Glede ostalih poskusov se je dognalo sledeče: Večji prirastek na teži se opazuje najbolj pri mladih živalih s težo 15—50 kg, torej v času, ko se odstavljajo in ko potrebujejo za razvoj posebno tečno klajo.

Mehkokostne (rahitične) in zaostale živali se po olju popravijo in ozdravijo. Očitno se popravi tudi ves počutek in vsa vnanjost. To se pripisuje posebno delovanju **A** vitaminov, ki se nahajajo v olju.

Opozoriti pa moram, **da ni vsako ribje olje enako dobro** in da je **Težakovo olje priznано dobro.**

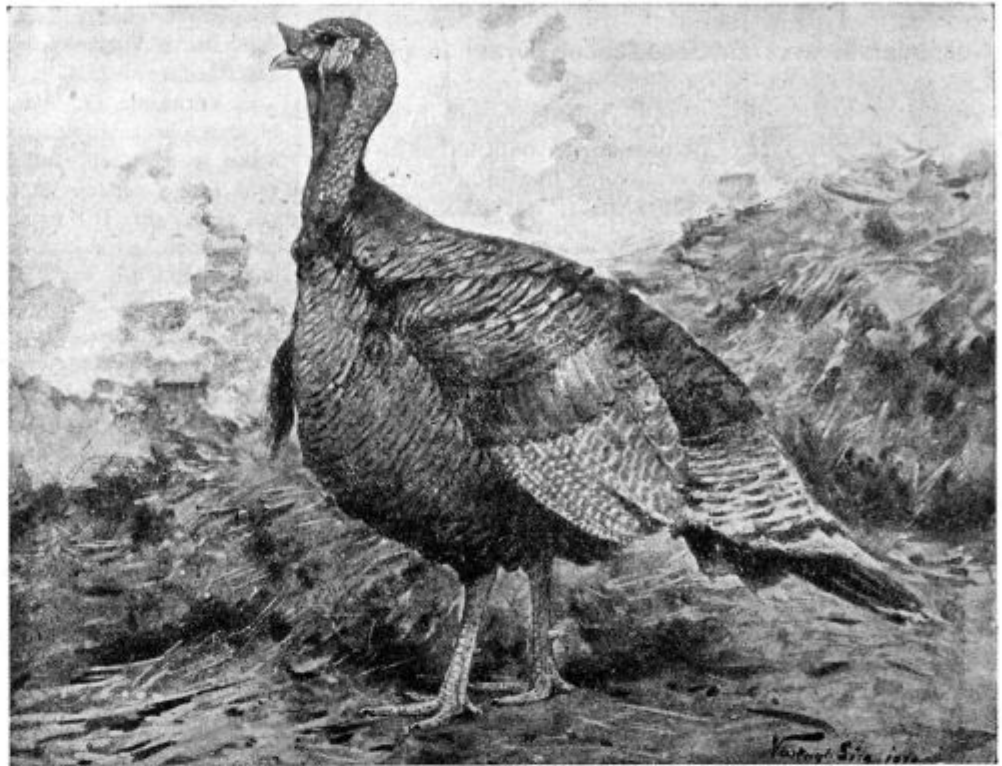
R.

Bronasti puran.

Pri puranu poznamo samo eno pasmo. Po barvi pa razločujemo več plemen ali rodov, kakor so: črni puran, beli puran, srebrni puran, sivi puran, rumeni puran. Pri nas gojimo vse te vrste navadno pomešane, vendar imamo semintja tudi čisto rejo enega in drugega teh plemen. Čisto se goje zlasti bronasti purani, črni in beli purani.

Bronasti puran, ki ga kaže pod. 16. je najbolj podoben divjemu puranu, ki živi še danes v ameriški Indiji po ondotnih gozdih. Zato ga nazivljajo Nemci tudi z besedo „indianer“. Ta puran se odlikuje s svojo veliko težo in krasnim svetlikajočim in izpreminjajočim se perjem, posebno po prednjem in zgornjem delu života. Za rejo puranov so prikladni kraji, kjer je zanje dosti paše. V prvi mladosti so zelo občutljivi, pozneje se pa izlahka odreja, če imamo ugodno priliko za pašo. Jajca puranov nasajamo koncem marca ali pa pričetkom aprila. Pura znese meseca marca po 15 do 20 jajc, da jih potem zvali in poskrbi za svoj naraščaj. Bronasti puran doseže opitan težo 15 do 20 kg in tudi več, pure pa teže 8½ kg. Meso je posebno slastno in zelo cenjeno.

— n. —

Pod. 16. Bronasti puran.

Deset zapovedi za kurjerejo.

1. Ne redimo vsega vprek, dobre in slabe kokoši, dobre in slabe peteline. Plemenske živali je treba skrbno odbirati.
2. Reja krvnosorodnih živali je škodljiva. Vsake 2 do 3 leta moramo izmenjati petelina, ki bodi zdrav, živahen in krepak.
3. Stare kokoši je po tretjem, najpozneje pa po četrtem letu odstraniti.
4. Skrbeti je za zgodnja gnezda, ki se izležejo do maja. Tako dobimo piščeta, ki se razvijejo v najugodnejšem letnem času in ki nam dajejo najboljše zimske jajčarice.
5. Jajca za valjenje je jemati od najboljših kokoši, ki so 2 in 3 leta stare. Jajca naj so kvečjemu 14 dni stara.
6. Varujmo piščeta in kokoši pred mokrim in mrzlim vremenom.
7. Kokoši uspevajo najbolje na paši; če manjka paše, jim je pokladati zelenjavo, travo, solato in nekoliko mesnate (živalske) krme. Potrebno krmo jim je redno pokladati po dvakrat do trikrat na dan. Mokra kašasta piča ni za kokoši.
8. Voda mora biti vsak dan sveža, če treba tudi dvakrat.
9. Posoda za napajanje in za pokladanje krme mora biti vsak dan očiščena.
10. Kurnik se mora vsak teden izkidati in dvakrat na leto prebeliti.

— r —

Posnemanja vredno!

Gospodarski svet za Središče ob Dravi in okolico.

Na predvečer jubilejnega leta 10-letnice osvojenja in ujedinjenja se je porodila misel ustanoviti za Središče ob Dravi in okolico „Gospodarski svet“, ki naj bi bil nekaka vrhovna instanca vseh krajevno obstoječih gospodarskih in strokovnih organizacij, korporacij in društev.

Namen in smoter G. S. je prirejati poučna predavanja v obliki debatnih večerov, delati praktične poskuse z umetnimi gnojili in organizirati poučne zlete. Naše geslo se glasi: „Pomagaj si sam, in Bog ti bo ti bo pomogel.“

G. S. sestoji iz širjega in ožjega sosveta. Člani širjega sosveta so predsedniki in tajniki sledečih korporacij: 1. kmetijske podružnice, 2. sadjarskega in vrtnarskega društva, 3. čebelarke podružnice, 4. bikorejske zadruga, 5. gospodarske zadruga, 6. vinarskega društva, 7. hranilnice in posojilnice v Središču, 8. obrtnega društva, 9. mlekarske zadruga, 10. vodje osnovne šole, 11. kmetijskih strokovnjakov in absolutov kmetijskih šol in tečajev.

Gospodarski svet je imel dosedaj osem debatnih večerov s povprečnim obiskom 57 oseb in 1 nazoren poskus gnojenja z umetnimi gnojili. Več poskusov še sledi s čilskim solitrom. Koncem meseca bomo tudi imeli nazorno obrezovanje in precepljanje sadnega drevja. Uspehi so vidni. Pričetkom meseca smo dobili potom kmetijske podružnice 1 vagon umetnega gnojila. V poletnem času pa se bomo pričeli o uspehih gnojenja. Osnovali smo si tudi „Centralno strokovno knjižnico“, ki že danes vsebuje 20 novejših strokovnih knjig. Nabrali smo tudi 700 Din za nabavo nove knjižnične omare. Sedež knjižnice bo v šoli.

Predavalo se je dosedaj: 1. O živinskih boleznih in prvi pomoči, 2. o sajenju in obrezovanju sadnega drevja, 3. o kletarstvu, o ravnanju z novim vinom in o vinskih boleznih, 4. o vzgoji plemenske živine in živinski kupčiji, 5. o davčni podlagi in o novi odmeri davka, 6. o umetnih gnojilih, 7. dva večera pa sta bila posvečena praktičnemu kmetijskemu knjigovodstvu. Predavanja so za to dobro obiskana, ker so aktualna — času primerna.

Priporočamo osnovanje takih Gospodarskih svetov v vseh podeželskih krajih. Ako primanjkuje predavateljev, čitajte skupaj „Kmetovalca“, „Sadjarja in Vrtnarja“, „Naše gorice“ ter „Zdravje“.

Miroslav Vennigerholz, učitelj, t. č. tajnik.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 18. Izpremenil bi rad njivo v travnik ter ga v ta namen zasejal s travno mešanico. Katere trave bolje uspevajo na peščeni, katere na težki zemlji? Smem li posejati travno seme med pšenico? **Kako posejem travno mešanico na njivo?** (I. Z. v V.)

Odgovor: Kmetijska družba si je nabavila razne vrste travnega in deteljnega semena, iz katerega je sestavila primerne zmesi za peščene, srednje težke, težke in barske zemlje, ki stanejo kg po 26 do 28 Din. Travnih mešanic ni posejati med pšenico, ker bi ta mlade trave udušila. Kot zaščitni sadež, ki ščiti mlade rastline pred sušo in hudim dežjem ter zatira obenem plevel, jemljemo oves, ki ga posejemo na redko, in

sicer na oral ali joh po 80—100 kg. Oves pa moramo zelen pokositi že tedaj, ko je dosegel 20—25 cm višine, da ne škoduje mladi travi. V visokih legah sejemo travne mešanice tudi brez zaščitnega sadeža. L.

Vprašanje 19. Imam starejša kostanjeva drevesa, katera bi rada obrezala, oziroma pomladila, ker delajo preveč sence. **Kako se mora obrezati kostanjeva drevesa in ali je zamazati rane tudi s cepilno smolo?** (M. W. v C.)

Odgovor: Pri pomlajevanju kostanjevih dreves je treba previdnosti. Krono se mora obrezati v stožčasti ali piramidni obliki. Na vsak način je treba pri pomlajevanju pustiti več tanjših vej z namenom, da vlečejo sok nase. Vse debelejšje veje, katere mislimo popolnoma odstraniti, je pa predvsem skozi sredino vejnega obročka spodžagati in na to šele odrezati; potem je z nožem rano obrezati in zamazati s cepilno smolo, ali pa tudi s katranom. Če so rane obrezane in zamazane, se v par letih že zacelijo. K.

Vprašanje 20. Ali je priporočljivo sedaj na spomlad pognojiti z umetnimi gnojili njivo, porastlo z lucerno in deloma tudi s travo? **Kakšno umetno gnojilo naj vzamem in koliko ga je potrebno za 4 mernike posetve?** (M. W. v C.)

Odgovor: Pravi čas za gnojenje deteljišč in travnikov z umetnimi gnojili je jesen in zimski čas. Vendar lahko gnojite z umetnimi gnojili tudi sedaj spomladi, in sicer s Tomasovo žlindro in kaljevo soljo. Ta gnojila so namreč za deteljišče posebno dobra. Na 4 mernike posetve (t. j. približno 4000 m²) računamo 180 do 200 kg Tomasove žlindre in 100 do 120 kg kaljeve soli. Gnojila je čimprej potrositi, da bodo imela uspeh, ker potrebujejo zadostne vlage. Sicer pa lahko uporabljamo namesto Tomasove žlindre tudi 120 do 150 kg superfosfata. K.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Učni tečaj za sadjarske pomočnike* (oskrbovalce sadnega drevja) se vrši letos na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru s pomočjo mariborskega oblastnega odbora. Namen tečaja je izobraziti ne prestare moške delovne moči v vseh najvažnejših sadjarskih opravilih v drevnici in sadovnjaku, n. pr. pri vzgoji, sajenju, oskrbi, čiščenju, trebljenju, pomlajanju, precepljanju in gnojenju sadnega drevja, pri zatiranju škodljivcev in boleznih ter pri najvažnejših načinih sadne uporabe. — Tečaj traja 5 tednov in se vrši v treh razdobjih: a) **3 tedne spomladi**, od 20. marca do 7. aprila; b) **1 teden poleti**, od 11. do 16. junija in c) **1 teden jeseni**, od 24. do 29. septembra 1928. Tečaj traja skupno torej 31 dni. — Udeleženci dobe hrano in stanovanje na zavodu brezplačno. Ob zaključku tečaja delajo praktični izpit in prejmejo izpričevalo, ki jih usposablja za izvrševanje raznih sadjarskih opravil pri lastnikih drevnic in sadovnjakov proti primerni nagradi. Prosilci iz mariborske oblasti, stari najmanj 18 let, naj pošljejo prošnje **najkasneje do 15. marca t. l.** podpisnemu ravnateljstvu. Prošnji je priložiti krstni list, domovnico, izpričevalo o mravnosti in poslednje šolsko izpričevalo. — **Ravnateljstvo vinarske in sadjarske šole v Mariboru.**

Kmetijski tečaj v Prekmurju. Podružnica Kmet. družbe v Murski Soboti, ki je šteje nad 300 članov širom sreza murkosoboškega in deloma tudi dolnjelendavškega, izvaja med drugim obširno načrtanim programom čim najbolj tudi kmet. prosvetno delo. Tako je v mesecu januarju in februarju t. l. pod vodstvom kmetijskega referenta g. Vojska priredila večdnevne, lepo uspele kmetijske tečaje, v Markovcih, v Cankovi in v Tišini. — Predavali so: g. Vojsk o splošnem kmetijstvu, živinozdravnik g. Šerbec o živinozdravništvu, g. inž. Hrzič o gozdarstvu, nadučitelj g. Antauer o čebelarstvu, zdravnik g.

* Ta razglas smo prejeli prepozno za zadnjo številko.

dr. Gregorec o ljudski higijeni in g. inž. Mikuž iz semenogojstva. Dnevno je prisostvovalo predavanjem od 60—100 kmetovalcev. Vsak dan je bilo več poslušalcev. Vrstila so se številna vprašanja, razvili živahni pogovori in razgovori. Potreba nastaja, da se v bodočih zimah — kadar poljsko delo počiva — priredi čim več takih večdnevnihi tečajev po farah in večjih občinah.

GOSPODARSKE STVARI.

Prevozne olajšave za potnike in blago, namenjeno na VIII. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejm, ki se vrši letos od 2. do 11. junija, so dovolile sledeče države: Avstrija 25% popust, Bulgarska po najnižji tarifi, Češkoslovaška 50% in Nemčija 25% popust. Zagotovljene so prevozne olajšave tudi na italijanskih, madžarskih in rumunskih železnicah.

Strokovna razstava gostilničarske, hotelske in kavarnarske obrti, ki bo priključena letošnjemu velesejmu, od 2. do 11. junija, bo imela dva oddelka. V prvem razstavijo tvrdke z najrazličnejšimi proizvodi, ki jih rabi ta stroka. V drugem delu pa bo nameščen tujsko-prometni oddelak, v katerem sodelujejo hotelska podjetja, letovišča, zdravilišča itd. Vsa pojasnila daje Urad velesejma v Ljubljani.

KMETIJSKE NOVICE.

Velik vinski sejm in vinska razstava v Beogradu. Srbsko poljoprivredno društvo priredi s pomočjo podpore poljedelskega in trgovinskega ministra in Narodne banke velik vinski sejm v zvezi z razstavo vina, konjaka in žganja od 22. do 25. aprila 1928. Podrobna pojasnila in navodila daje za Slovenijo g. Josip Zabavnik, kletarski nadzornik pri Vel. županu v Mariboru. Iz tozadavnega dopisa je povzeti, da se ima vino razstaviti v buteljkah in da je od vsake vrste vina poslati na sejm po 8 buteljk, konjaka in žganja pa po 2 buteljki, na razstavo pa po 2 buteljki vina in po 1 buteljko konjaka in žganja. Pošiljke vina, konjaka in žganja je poslati na vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru, odkoder se imajo skupno poslati v Beograd. Vabimo tudi od naše strani vse večje vinogradnike, da se udeležijo, če ne sejma, vsaj vinske razstave in da se priglasijo s svojimi pridelki zadnji čas do 20. marca 1928. Najpозneje do 5. aprila se morajo pa odposlati vina in drugo na vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru.

Razstava domačih zajcev v Mariboru. Opozarjamo vse prijatelje zajčereje na I. veliko okrožno razstavo domačih zajcev različnih pasem, izdelkov iz zajčje kožuhovine, usnja in volne, strokovne literature itd., katero priredi zajčerejska društva Maribor, Kamnica in Ptuj, dne 18. in 19. marca t. l. na dvorišču restavracije Halbwidl v Mariboru. Razstavljena bo prvič tudi najnovejša, dragocena kratkodlačna pasem „Kastorrex“ iz Nemčije. Ugodna prilika za nakup živali. Vstopnina je tako nizko odmerjena (2 Din, otroci 1 Din), da si to zanimivo razstavo vsakdo lahko ogleda.

DRUŽBENE VESTI.

Letošnja cena modri galici.

Ker je ministrski svet znižal uvozno carino na modro galico od 1.32 Din na **66 para za kg**, razglašča Kmetijska družba dodatno k svoji objavi v 3. številki letošnjega „Kmetovalca“ sledeče:

Modro galico bo letos družba oddajala svojim udom po sledečih cenah: pri dobavi v celih vagonih potom podružnic, oziroma njih zvez za blago, franko vagon vsake postaje v Sloveniji po **7.65 Din za kg**; pri naročilih v celih vrečah od 100 kg iz skladišča v

Ljubljani ali v Mariboru po **7.80 Din za kg**; pri nadrobni prodaji po **8 Din za kg**. Za naročila izpod 5000 kg po **7.50 Din** franko postaja Ljubljana.

Člani podružnic ljubljanske oblasti dobe galico po isti ceni, kakor jo bo delil oblastni odbor v Ljubljani.

Kmetijska družba za Slovenijo.

KNJIŽEVNOST.

Uredba o oslobodjenju vojnih obveznika. G. Branislav I. Šuput, podpolkovnik v Zagrebu, je izdal knjižico „Uredba o oslobodjenih vojnih obveznika od pozivu na vojno dužnost u miru i ratu“. Ta knjižica tolmači vojno odredbo za oprostitev vojaških obvezancev od vojaške službe. Pisatelj je izdal potrebna pojasnila pa tudi obrazce za vloge za tostvarne prošnje in naznanila. Obenem so tu navedeni vzorci za uradovanje od strani občin, ki bodo v tej knjižici našli marsikateri nasvet, kako jim je postopati pri prošnjah za oprostitev od vojaške službe. S teh razlogov je knjižico toplo priporočati vsem tistim, ki se hočejo poučiti o tej odredbi in se želijo poslužiti ugodnosti, ki jih jim nudi. Predvsem bo pa dobro prišla županstvom in drugim zavodom, ki imajo opraviti s temi oprostitvami. Naročuje se pri pisatelju: Branislav I. Šuput, podpolkovnik, Zagreb, Medulićeva ulica 3. Če se pošlje denar naprej stane 15.50 Din, po povzetju pa 20 Din.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo

Članarina. Vsi redni člani društva so prejeli okoli 20. februarja po eno položnico, da vplačajo članarino, ki znaša letos, kakor lani 40 Din. Vsi člani se vabijo, da do konca marca izpolnijo svojo dolžnost do društva in s tem prihranijo stroške za razpošiljanje opominov. — Število rednih članov društva znaša 143; od teh je do 22. februarja vplačalo članarino 23. — Gg. tovariša Ivan Kosmina in Franc Lah (Žovnek?) naj sporočita odboru svoje naslove.

URADNE VESTI.

Poročilo

o delovanju Kmetijske družbe za Slovenijo v l. 1926.

V tej dobi se je nadaljevalo delo za reorganizacijo družbe, za poživljenje delovanja podružnic, za razširjenje strokovnega znanja med kmetovalci, za vpeljavo novih strojev in orodja, za zvišanje blagovnega prometa in za pospeševanja kmetijstva sploh. Gospodarska kriza, ki je v tem letu zajela naše kmetijstvo, je zahtevala od kmetovalcev precejšnjega napora, da jim jo je bilo prenesti brez velikih izgub. V tej težki dobi je naša Kmetijska družba stala kmečkemu stanu ob strani in mu pomagala v njegovih stiskah, da ni ostal osamljen v boju za svoj obstanek. V kakšnih smereh se je razvilo to delovanje družbe, hočem tu nakratko navesti.

Delovanje glavnega odbora.

Glavni odbor je v tem letu imel šest sej, direktorij dve in živinorejski odsek dve. Na teh sejah se je rešilo mnogo gospodarskih vprašanj v svrhu izboljšanja kmetijske produkcije in kmetijskega gospodarstva sploh.

Da poživi delovanje kmetijskih podružnic po deželi, je družba priredila številne sestanke načelnikov in odbornikov teh korporacij, na katerih jih je poučila, kako je voditi podružnične knjige in kako uspešneje delovati v procvit podružnice in korist njenih udov. Taki sestanki so bili na 31 krajih širom Slovenije.

Nanovo so bile ustanovljene in potrjene podružnice: Trzin, Buče, Ribče-Hotič, Apače pri Gornji Radgoni. Novih

udov se je priglasilo in bilo sprejetih 1553. Kmetijska družba je štela v l. 1926. 226 delujočih podružnic in 14.824 udov.

V Brežicah se je ustanovila zveza podružnic za brežiški okraj, kateri se je pridružilo 11 podružnic. Obenem se je istotam postavilo skladišče za blago, ki zalaga okoliške podružnice s kmetijskimi potrebščinami. S tem se je hotelo doseči poživljenje delovanja podružnic tega okraja.

Kmetijsko-potovalni pouk in kmetijski tečaj.

Glavni odbor je tudi v tem letu nadaljeval s kmetijskim poukom pri podružnicah. Prirejeval je po deželi kmetijska predavanja in večdnevne kmetijske tečaje, ki se jih je udeleževalo lepo število kmetovalcev. Ker ni imela družba dovolj lastnih moči, je po potrebi za ta kmetijski pouk naprosila državne strokovnjake, ki so se radi odzvali njenemu vabilu. Kmetijskih predavanj pri podružnicah je bilo v tem letu 52, ki so jih imeli štiri družbeni in osem državnih kmetijskih strokovnjakov. Dvo- in trodnevni kmetijski tečaje je bilo v tej dobi šest, in sicer tri v ljubljanski in tri v mariborski oblasti, na katerih so sodelovali dva družbena in štiri državni uradniki.

Ta kmetijsko-potovalni pouk je družbi potreben, ker se s tem vzdržujejo in poglobljajo stiki med centralo in podružnicami. Razentega spoznajo pri sestankih družbeni funkcionarji želje in potrebe udov po deželi in lahko uspešneje razvijajo plodonosno delovanje za prosep kmetijstva.

„Kmetovalec“.

Najbolj razširjen kmetijsko-strokovni list v Sloveniji je pač „Kmetovalec“, ki ga smotreno urejuje g. kmetijski svetnik Rohrman. To družbeno glasilo je najučinkovitejši pripomoček družbe za širjenje strokovnega pouka in za obveščanje udov o teh tekočih zadevah. Je pa tudi najboljši reklamni list za blagovni promet, ki strokovno priporoča potrebščine, katerih nabavo udom priskrbuje družba. Navzlic temu ga ti ne vedo dovolj ceniti, ker ga ne čitajo in upoštevajo tako, kakor bi bilo želeli.

To družbeno glasilo se mora stalno boriti z materijelnimi težkočami, kajti naročnina 15 Din, ki jo plačuje vsak ud za ta

list, ne zadostuje niti za tiskovne stroške. Tako je morala družba tudi letos kriti primanjkljaj pri izdaji „Kmetovalca“ v iznosu od 48.500 Din. Vsi načrti za znižanje izdatkov so se izjalovili, ker se niso dali zmanjšati tiskarniški stroški, niti ne skrajšati obseg lista, ki bi na ta način ne mogel odgovarjati modernim zahtevam. Glavni odbor ga hoče sicer izboljšati in mu dati prikladnejšo moderno obliko, toda dokler se udnine ne zviša, je izvedba tega načrta nemogoča.

(Dalje prih.)

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kati za veljavnost teh le merodajen izpremenjeni § 30., po katerem moralo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Domžale, v nedeljo, 1. aprila 1928. ob treh popoldne v „Društvenem domu“; **Dovje,** v nedeljo, 1. aprila 1928. ob treh popoldne pri Kocjančiču; **Duplej,** v nedeljo, 1. aprila 1928. ob štirih popoldne pri načelniku; **Kotlje,** v nedeljo, 9. aprila 1928. ob desetih dopoldne v gostilni Antona Petriča; **Krka,** v nedeljo, 1. aprila 1928. takoj po jutranji sv. maši v šoli; **Ptujska gora,** v nedeljo, 1. aprila 1928. ob treh popoldne pri Juriju Topolovcu; **Slovenjgradec,** v nedeljo, 15. aprila 1928. ob polu desetih v hranilnični dvorani; **Stara cesta,** v nedeljo, 1. aprila 1928. ob dveh popoldne v šoli; **Stara vas,** v nedeljo, 1. aprila 1928. ob desetih dopoldne v osnovni šoli; **Šmartno ob Paki,** v nedeljo, 1. aprila 1928. po prvi sv. maši v stari šoli; **Trbovlje,** v nedeljo, 22. aprila 1928. ob osmih zjutraj v osnovni šoli; **Vransko,** v nedeljo, 1. aprila 1928. ob osmih zjutraj v gostilni g. Križnika; za **Zadrecko dolino,** v nedeljo, 1. aprila 1928. ob devetih dopoldne pri g. Fani Trobaj v Gornjem gradu; **Zdole,** v nedeljo, 15. aprila 1928. ob osmih zjutraj v osnovni šoli; **Vače pri Litiji,** v nedeljo, 1. aprila 1928. ob sedmih zjutraj v gostilni Barlič.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubliani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

V zalogi imamo naslednje stroje svetovnoznanih tvornic kmetijskih strojev

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

za katere je v Sloveniji Kmetijska družba prevzela vodstvo poslov.

Univerzalni jekleni plugi:

UP5 — z samovodom-črtalom, plužno s premično osjo, z rezervnim jeklenim lemežem, za globočino 16 cm; teža 71 kg Din 825.—.

UP6 — isto, za globočino 16 cm; teža 74 kg, Din 870.—.

UP7 — isto kot pri UP6, za globočino 18 cm; teža 82 kg Din 960.—.

UPS — isto, lahek, za globočino 13—16 cm; teža 62,5 kg, Din 640.—.

UPG — isto, Din 650.—.

UPR — isto, Din 650.—.

D6MN — isto, za globočino 13—16 cm; teža 69 kg, Din 910.—.

Brane:

MES5 — železne, njivske, dvodelne, Din 735.—.

MES6 — železne, njivske, tridelne, Din 1100.—.

MES7 — težke, tridelne, Din 1165.—.

Št. 19 — 65 kg, železne, njivske, tridelne, Din 695.—.

F1 — verižne, travniške, 198 cm široke, teža 95 kg, Din 1595.—.

Planeti:

Št. 8 — kot okopalnik osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 740.—.

Št. 18 — ročni, Din 170.—.

Slamorenice:

Št. 74 — z ustjem 11", s klinjami na zamašnjaku, Din 3260.—.

Št. 72 — ustjem 8", s klinjami na zamašnjaku, Din 2250.—.

JEK — s klinjami na bobnu, Din 1240.—.

JE — s klinjami na bobnu, Din 1485.—.

CEJ za pogon z motorjem ali vitlom, Din 4440.—.

Reporeznice:

C — z 4 vrstami nožev na vrtelni plošči, Din 615.—.

DF z noži na bobnu, Din 815.—.

Robkači:

RR — za ročni pogon, izdelana na dan 40—50 hl, Din 1175.—.

RRN — za ročni pogon, izdelana na dan 40—50 hl, Din 1255.—.

Stroji za napravo zdroba:

Št. 3 — z obojestransko narebrenimi mlev. ploščami, debelost zdroba se da uravnati, Din 585.—.

Št. 5 — z dvema narebrenima jeklenima valjčkoma, debelost zdroba se da uravnati, Din 1925.—.

Žitočistilniki:

Št. 8 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešet, Din 2650.—.

Št. 7 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešet, Din 3700.—.

Vitlji (gepelni):

G — za 2 konja, Din 7790.—.

Z — za 1 konja, Din 4950.—.

Posnemalniki:

„Olympic“ P1 za 80 l na uro, Din 1270.—.

„Olympic“ P2 za 120 l na uro, Din 1640.—.

Pinje:

„Olympic“ št. 1, za 5 l, Din 620.—.

„Olympic“ št. 2, za 10 l, Din 750.—.

„Olympic“ št. 3, za 15 l, Din 1225.—.

Nalezljivo sramnično vnetje.

„Z zadoščenjem sem zaznal, da je izvrstno učinkujoči „Bissulin“ na veleposestvu preprečil, da že dve leti ni bilo obolenja na sramničnem vnetju.“

Živinozdravnik Dr. Berliner Tierärztliche Wochenschrift 1915, No. 36.

„Bissulin“ se izdaja le na živinozdravniško odredbo.

H. Trommsdorff, Chem. Fabrik, Aachen. Zastopnik: „Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica št. 8.

„ROVINA“

D. D.

MARIBOR

izdeluje

PERONOSPORA

BRIZGALNE

vseh priznanih sistemov. 12

Drevesničarska zadruga v Dorfarjih, pošta Škofja Loka

ima na prodaj več tisoč visokodebelnih sadnih drevesc.

JABLANE: Baumanova reneta, Sampanjska reneta, Pisani kardinal, Jakob Löbel, Damasonov kosmač, Bobovec in razne druge žlahtne vrste.

HRUŠKE: Moštnice, Tepke, Rumenske in druge žlahtne vrste.

CENE JABLANAM I vrste Din 10, II. Din 8, III. Din 5. — CENE HRUŠKAM I. vrste Din 12 II. Din 10. — Cene veljajo z ovojnino vred franko kolodvor Škofje Loka.

Manj od 30 drevesc ne razpošiljamo.

Telefon št. 6.

Poštni ček 0.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedionica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 300 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 1200 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hrani niti, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojla po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Čilski soliter

je najboljše dušičnato gnojilo, ki izredno hitro učinkuje na raščo rastlin. Posebno prikladno je za ozimne, ki so letos precej slabo prezimile.

Čilski soliter dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani in v njenem skladišču v Mariboru, Meljska cesta 12.

Potrebna navodila o uporabi daje Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra v Ljubljani, Turjaški trg 3.

Za krmljenje zahirane, oslabele in rahitične živine je najboljše sredstvo

TEŽAKOVO OLJE ZA ŽIVINO

ki je v te namene preizkušeno, koristnim priznano in priporočeno od najvišje inštanice

„Bojlatričke klinike veterinarske fakultete in Zavoda za živinogojstvo na Kr. sveučilištu SHS. v Zagrebu s protokolom Br. 75. od dne 14. junija 1927. To olje dobavlja edino trdka

M. TEŽAK, Zagreb
Gunduličeva ulica broj 13

ki pošilja na zahtevo navodila o uporabi tega olja vsakomur brezplačno.

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najfinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o upotrebi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja iztotočno mešano umetno gnojilo „**NITROFOSKAL-RUŠE**“ katero sestoji iz apnenega dušika superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom fosforom, kalijem in apnom, ter si prihrani večkratno trčenje umetnih gnojil.

„ARBORIN“

najboljše sredstvo za pokončavanje sadnih škodljivcev (kaparjev, krvave uši, listne uši i. t. d.) se dobi pri sledečih prodajalcih:

LJUBLJANA: Chemotechna, Mestni trg 10 (proizvajalec).

LJUBLJANA: Kmetijska družba, Turjaški trg 3

MARIBOR: Kmetijska družba, Meljska cesta 12.

NOVOMESTO: Podružnica Kmetijske družbe.

BREŽICE: Zveva podružnic kmet. družbe za Brež. okraj.

CELJE: Filip Vrtovec, Kralja Petra cesta.

KAMNIK: Anton Lap, vrtnar.

KOČEVJE: Podružnica Kmetijske družbe.

KRANJ: Berjak Franc.

KRŠKO: Ivanuš Edvard.

LAŠKO: Podružnica sadjarskega društva.

LJUTOMER: Martin Slivar, Ormožka cesta.

MOKRONOG: Šircelj Srečko

ORMOŽ: J. kob Kukovec, vrtnar. Hardek.

PTUJ: Brezovnik Franc, nasproti samostana.

PTUJ: Kmetijska nabavna in prodajna zadruga.

SEVNICA: Škerl Josip.

SLOV. BISTRICA: Podružnica sadjarskega društva.

ŠOŠTANJ: Ivan Senica.

Navodila za uporabo dobite pri vseh prodajalcih brezplačno.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.
Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Cepljene trte

prve vrste nudi na najbolj priporočljivih ameriškanskih podlagah z različnimi vrstami, katere se razvidijo v ceniku, ki se na zahtevo pošlje brezplačno, ako se piše na kratak naslov: „Trsničarska zadruga Sv. Lovrenc v Slov. goricah, pošta Juršinci pri Ptuj.“

„Seme pravega Kašelskega zelja“

kateri naredi velike trde glave, prodaja Ignacij Mrcina v Zg. Kašlju, pošta Dev. Mar. v Polju (20 gramov za 7 Din). Sprejemajo se tudi poštnine znamke.

Brinje, češplje, fige,

za žganjekuho ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljubljana. Vzorice pošljem na zahtevo.

Sadno drevje!

Večjo množino sadnega drevja — za pomladansko saditev, največ visokih jabolk, potem hruške in prilično drevje, samo boljše vrste, po dogovoru nižanje cene, ima na prodaj: Andrej Hafner, Dorfarje 14, p. Škofja Loka.

Bika pingavske pasme,

dve leti starega, dobro vzgojenega, ima na prodaj: Jakob Slivnik, Podhom 5, p. Gorje. Cena po dogovoru.)

Jajca za valenje

od sivih Plimetk kokoši po Din 2,50 komad, in jalca od Touloških gosí (velike lisastie) po Din 5 komad, razpošilja po povzetju: Avgust Kuhar, Vevče, pošta Dev. Mar. v Polju.

Lepa simodolska krava

dobra molzavica, tri leta stara z drugim teletom, je na prodaj pri: Avgust Kuhar, Vevče, pošta Dev. Mar. v Polju.

Terovo olje

za impregniranje lesa po 3 Din za kg ima na prodaj: Miha Kavčič, gostilničar, Zgornja Siska 125, p. Ljubljana VII.

Kupim dobro ohranjen „gepelj“

starega in močnega (za pogon mlatilnice in slamo-reznice). Ponudbe z zadnjo ceno le poslati na: Franc Vrtačnik, Vič 44 pri Ljubljani.

Pomočnika

(oz. vajenca), ki se na posestvu blizu Ljubljane lahko izučí „hmeljarsva“ se išče za k obolelemu oskrbniku, ki je strokovnjak v hmeljarsstvu. Ponudbe s potrebnimi osebnimi podatki je poslati na upravo „Kmetovalca“ pod „Hmeljarstvo“ št. 93.

Semenski krompir „Jubel“

utrtjen proti raku, par tisoč kg ima na prodaj: graščina Bokalce, p. Vič pri Ljubljani.

Slabo prebavo želodca,

zaprtje telesa, napihovanje, slabotno delovanje črev, hemeroide (zlató žilo), povapnenje žil, izpuščaje itd. ozdravi kri-čistilni „Planinka“ zdravilni čaj. Zahtevajte v lekarnah izrečno „Planinka“ čaj. Vsak paket je plombiran in nosi napis Lekarna BAHOVEC, Ljubljana (Kongresni trg) ker ga samo ta lekarna izdeluje. Samo taki paketi so prístni. Cena Din 20.—. Zahtevajte brezplačno poučno knjižico.

Bika, čiste sive pasme

od enega do dveh let starega, biti mora zelo lepe rasti in brez vsake napake, kupi Franc Zevnik, posestnik, Catež ob Savi, p. Brežice.

Več tisoč smrekovih sadik

velikosti od 10—50 cm, cena po dogovoru z ozidrom na velikost sadik, ima na prodaj Anton Valant, Zasio II, pošta Bled.

3000 enoletnih hruškovih divjakov

in visokodebelna jabolka gorenjskih vrst, nudi drevsavnica: M. Iskra, Hlebce 23, p. Lesce, Gorenjsko.

Jajca za valenje

od čistokrvnih Plymouth-Roks kokoši, komad po 5 Din oddaja Tilka Jenko, Št. Vid pri Stični.

500 kg semenskega krompirja

„Jubel“ ima na prodaj Martin Kozjek, Zbilje, pošta Smednik.

Vrtnar za graščino

vesten, priden in pošten ter popolnoma izurjen, se išče za graščino Čemšenik pri Dobu. Ponudbe s spričevali in označbo zahtevkov na Feliks Urbanc, velerogovec, Ljubljana.

Sveže čajno maslo

kupujem v vsaki količini. Ponudbe z navedbo cene le poslati na Zeljko Richter, Zagreb, Tkalčičeva ulica 1.

Zlato, srebro, platino,

srebrne krone in zlati denar kupuje po najvišjih cenah „Tovarna za ločenje dragih kovin“, Ljubljana VII, Sv. Jerneja cesta 8.

20 H. P. plinasti motor

(Saug-gas) v dobrem stanju na prodaj in na ogled v pogonu pri Anton Šušterič-u, Breznik št. 2, pošta Dragutaj pri Crnomlju.

Gnojnične sode

iz mehkega in trdega lesa v različnih velikostih od 500 litrov dalje, trpežno izdelane, močno okovane, z razpršilnikom in dvakrat z karbolineumom impregnirane, nadalje izdeluje vinske in druge sode iz klanega slavonskega lesa v raznih velikostih „Sodarska zadruga v Tacnju“, p. Št. Vid nad Ljubljano. (Cene so jako zmerné, za solidno izdelavo lamči zadruga.)

16 mesecev starega bika

čistokrvne montafonske pasme ima na prodaj Primož Prešeren, Homec, pošta Radomlje pri Kamniku. (Cena po dogovoru.)

1000 mecesnovih sadik

kupi takoj Janez Ježek, Poljane, p. Št. Vid nad Ljubljano.

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodstvska c. 2
priporoča bogato za-
logo. Pisalni stroji
Adler in šivalski
stroji za rodbino in
obrt.

Vozna kolesa Syria
Dürkoop, Orožno ko-
lo (Waffenrad). Ceni-
ki zastoj in franko.

BOSULIN svečice

zoper jalovost krav in telic ter srmačno vnetje izdeluje in razpošilja samo: Lekarnar Mr. Stanko Hočevar, Vrhnika 96! 1 skatlija z natančnim živinozdravniškim navodilom 30.— Din in poštnine prosto, če se pošlje denar v pisnu naprej, sicer po povzetju. V zalogi tudi vsa draga zdravila za živino!

Suho črno deteljo

v mešičevju (približno 130 kg) ima na prodaj: Jera Dobnikar, Podatik 11, p. Vič pri Ljubljani.

Semenski krompir „Alma“

tri vagone, cena na železniški postaji Gor. Radgona vložena v vagon po Din 120 za 100 kg. Naslov Kmetiška podružnica Apače pri Gor. Radgoni.

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Franjo Kafol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročilo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg 3. Cena 10 Din.

Jajca za valenje

rujavih čopkastih štajerskih kokoši komad 3 Din, ducat prosto vseh stroškov 50 Din, pošilja Franc Leban, Št. Rupert na Dolenskem.

Mrjasca,

eno leto starega, velike Jorkširske pasme kupi uprava graščine Križ, pošta Kamnik.

Zapravljivec.

Igra v 8 slikah. Priredil in prevedel Adoif Robida. Ljudski odir XI. zv. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani 1927. Cena Din 18. Igra je prirejena za slovenske odre in prikrojena za naše razmere. Zahteva 19 vlog, 14 moških in 5 žensk. Obravnava v realističnih, poljudnih in umetniško zaokroženih slikah problem, da je nevaležnost plačilo sveta. Prav kratko bi se dala vsebina povedati tako-le: Bogataš Vesel zapravlja svoje premoženje in odide končno v svet, kjer požene še ostanek svoje imovine. Ko se vrne kot berah domov, najde zavetje pri svojem bivšem slugi-mizarju Tinetu in njegoví ženi Kozi, katero je svoje dni po nedolžnem spodil iz službe. Igra nudi precej komičnih prizorov, tako da bo tudi oni, ki je rad vesel, prišel pri kupletih na svoj račun. „Za-

Pozor čebelarji!

Vse čebelarsko orodje, panje, umetno satovje, „Ričove“ tiskalnice za umetno satovje, stroje za trženje medu, semena medu bogatih rastlin dobavljaja:

Jugoslovanska Čebelarska Industrija
Novi Vrhvas (Vojvodina) Pošt. pred. št. 5.
Cenik pošljem brezplačno!

Trtne škroplilnice in Zvepalniki
„Vermorel“
Generalno zastopstvo za vsa krajevino SRS
BARZEL d. d.
SUBOTICA
Dobivajo se tudi pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

**PRESELITVENO
NAZNANILO!**

KOMERCIJALNA BANKA D. D., podružnica Ljubljana

Afilacija banke Čeho-Slovaški Legiji v Pragi.

SE JE PRESELILA v novo urejene prostore na MESTNEM TRGU številka 5.

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/2 strani	Din 2400—	1/6 strani	Din 400—
1/3 strani	Din 1200—	1/8 strani	Din 300—
1/6 strani	Din 800—	1/12 strani	Din 200—
1/4 strani	Din 600—	1/24 strani	Din 100—

Priloga listu stane Din 1500—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjovcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matvezu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtuh, Gor. Logatcu, Kostivnici, Št. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofiji vasi - Vojniku, Brežicah, Št. Ilju pri Velenju, v Velenju, Šmartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov travna in deteljna semena ne kupuje. Zahteva naj vselej natančno navedbo **odstotkov čistote** in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno „ceneje“.

Kmetijska družba je lotos kupila najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredeničnost.

Cene za drobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč popust:

domača detelja, gorenjska	98% Č	90% K	26.—	Din
lucerna, pristna francoska	96% "	90% "	42.—	"
lucerna italijanska	98% "	91% "	33.—	"
lucerna banaška	97% "	91% "	35.—	"
hmeljna lucerna	97% "	85% "	18.—	"
švedska detelja (inkl. 4% bele)	95% "	88% "	37.—	"
bela detelja (inkl. švedske)	97% "	90% "	36.—	"
mačji rep	99% "	95% "	14.—	"
pasja trava	90% "	90% "	30.—	"
francoska pahovka	90% "	85% "	22.—	"
angleška ljulika	97% "	86% "	16.—	"
laška ljulika	97% "	93% "	14.—	"
travniška bilnica	98% "	95% "	32.—	"
travniška latovka	85% "	85% "	36.—	"
lisičji rep	60% "	75% "	64.—	"
mehka stoklasa	80% "	80% "	12.—	"

navadna šopulja	94% "	95% "	40.—	"
pasji rep	98% "	80% "	76.—	"
ovčja bilnica	80% "	90% "	28.—	"

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računa po lastnih stroških.

Zmesi travnega in deteljnega semena. Iz gori imenovanih zajamčeno čistih in kaljivih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: **I. za barski svet** kg Din 28.—; **II. za peščeno zemljo** kg Din 28.—; **III. za srednje težko zemljo** kg Din 26.—; **IV. za težko zemljo** kg Din 26.—.

Korenjevo seme dolgo zlatorumeno po Din 40.— za kg. Semenska pesa in sicer: Mamut, rdeča po Din 14.— za 1 kg. Eckendorfovska, rumena po Din 12.— za 1 kg. Oberndorfovska, rumena po Din 13.— za 1 kg.

To seme je jamčeno pristno severonemško, najvišje kaljivosti.

Semenska grahara, (grahica), jara, po Din 4.50 za 1 kg. Semenski oves po Din 3.75 za 1 kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za drobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Čilski soliter, 15.5% dušika, v vrečah približno po 100 kg po Din 3.50—, na drobno po Din 3.75. Večje količine po dogovoru. Nujno potrebno gnojilo za hmelj, koruzo in druge okopavine. Na hektar 200—300 kg.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg. Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonске pošiljke.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonsem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal - Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 3% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 88.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborno dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra. V Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 18/19% Din 138.—, vsak odstotek višje vsebine Din 6 več. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Na željo odda družba vrtnarjem in malim posestnikom umetna gnojila na drobno, t. j. na posamne kilogr. po nastopnik cenah iz skladišča na Turjaškem trgu štev. 3. — Superfosfat po Din 1,25, Thomasova žlindra po Din 1,75, kalijeva sol po Din 2.—, mešano gnojilo za vrtove in za cvetice v loncih po Din 2,50 za 1 kg z vrečicami vred.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4,50 za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7,50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Žlinska sol po Din 2.— za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Arsokol (glej spis v štev. 5. lanskega „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvivosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg

Cepilna smola po ¼ kg Din 15.—, ½ kg po Din 8.—.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijeve cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.

„Julien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—.

Merilo za sode, novost patent Matievič, vštvešil tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

Mošne mere, žepne, mali format po Din 95.—.

Natrij bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrofenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12,50 za kg.

Porzol preizkušeno suho sredstvo za prašenje semena proti snetjivosti v zav. po 200 gr Din 20.—.

Rafija la Madagaskar Mayunga po Din 26.— za 1 kg.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—

Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hitri zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—.

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtnne Din 680.—.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechvile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirim podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—.

Škropilnice Flora, dvolitrske, za vrtno nasade, po Din 370.—.

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160. (Razpršilniki za veliko ročno škropilnico Din 18 za komad).

Trtne škropilnice, bakrene, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, Austria, originalna po Din 500.— in Kosma, po Din 520.— za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—.

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4,60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4,90 za 1 kg.

Žveplovni trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žvepelnik „Vindobona nahrbtni 26“ Din 500.—.

Žvepelniki za sode po Din 60.— za komad.

Vrtnarsko orodje. orig. tvrdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo od Din 33 do 140, vrtno in trtne škarje od Din 35 do 190; peresa k škarjam po Din 1.—.

Žage za drevesa od Kunde, Din 52.—, Din 60.—.

Živinoreja in mlekarstvo.

Opozarjamo mlekarne na znižane cene večjih posnemalnikov „Baltic“ in „Titan“.

Gumijeve seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralč „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—.

Posnemalnik „Titan“ za 150 l po Din 2200.—.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 l Din 540. M. O. za 50 l Din 1100, za 100 l K1. po 1500 Din, za 130 l K2. po Din 1700 ali isti stroj s podstavkom Din 2750.

Požiralnikove cevi za teleta 160 Din, za goved 320 Din. **Sirišče „Kastel“** se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 850, 360 cm po Din 865, 390 cm po Din 880, 420 cm po Din 900, 290/420 cm po Din 1050.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—.

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 76.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 10.—.

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 12.—.

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 14.—.

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 16.—.

Lopate za štihanje po Din 20.—.

Lopate za nakladanje po Din 20.—.

Krtače, žičnate za drevje po Din 15.— in 16.—.

Krtače, žičnate za veje (špičaste) po Din 14.—.

Vile, železne s 3 rogli po Din 13.—.

Vile, železne s 4 rogli po Din 14.—.

Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. sris v Kmetovalcu štev. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1900.—.

Sackov plug R14MN po Din 1600.—.

Sackov plug D8MN po Din 1000.—.

Sackov plug D7MN po Din 920.—.

Sackov plug D6MNR po Din 770.—.

Sackov plug D5MNR po Din 700.—.

Oklopne jeklene deske za Sackove pluge D7 MN po Din 90.—.

Črtala za Sackove pluge D7 MN po Din 30.—.

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—.

Sackovi plužni lemeži 7M24 po Din 52, 6R24 po Din 48.

Sackov obračalni plug NW7 po Din 970.—.

Sackov obračalni plug NW5 s črtalom in premično osjo po Din 1200.—.

Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—.

Sackov osipalnik M po Din 700.—.

Sackov osipalnik BHR po Din 400.—.

Sackov osipalnik (glava) HSE po Din 310.—; M za 7”

Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava XV z noži po Din 400.—.

Sackov izruvač za krompir (glava) s 7 rogli po Din 320.

Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—; (glava) XXV (kopačice) po Din 440.—.

Sackova enokolesna plužna XXVIII po Din 140.

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—.

Brane:

Sackova 2 delna njivska brana I po Din 1350.—.

Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—.

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—.

Travniška brana A3 po Din 680.—.

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1,25, vrst 11, Din 4020.

Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/2 po 3600 Din.

Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/1 po Din 2600.

Žitni čistilnik z 7 siti po Din 1350.

Žitni čistilnik z 10 siti po Din 1520.

Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—.